

Sosyal Sermaye ve Risk Paylaşımı Bir İslami Finans Paradigması

Adam Ng, Abbas Mirakhor ve Mansor H. İbrahim

Çeviri: Erhan Akkaş

ADAM NG, WWF-Malezya'da sürdürülebilir finans uzmanı olarak görev yapmaktadır. Bu görevinden önce INCEIF'te direktör yardımcılığı görevinde bulunmuş ve aynı üniversitede doçent olarak görev yapmıştır. Birleşik Krallık *Royal Society of Arts*'taki akademi üyeliğinin yanında Oxford Üniversitesi Küresel Ekonomik Yönetişim Programında İslami finans alanında öğretim üyeliği ve Uluslararası İslami Likidite Yönetimi Kuruluşunda kurumsal strateji başkanlığı görevinde de bulunmuştur. Lisans eğitimini Oxford Üniversitesi'nde tamamlamış ve doktora derecesini INCEIF'te İslami finans alanında almıştır.

ABBAS MİRAKHOR, Duayen ekonomist Abbas Mirakhor, 1968-1984 yılları arasında akademi içerisinde yer almıştır. 1984 yılında IMF'de çalışmaya başlamış ve 2008 yılında tekrar akademiye dönmek için emekli olmuştur. Böylece 2010-2017 yılları arasında tekrardan akademide yer almıştır. Kalkınma Bankası ve *Quaid-e Azam Star* ödüllerinin yanı sıra sıra birçok ödül kazanmıştır.

MANSOR H. İBRAHİM, Prof. Dr. Mansor H. İbrahim INCEIF'te akademi başkan yardımcılığı ve lisansüstü çalışmaları enstitüsünün müdürlüğünü yapmaktadır. Doktora derecesini 1996 yılında St. Louis'teki Washington Üniversitesi'nden almıştır. Hem lisans hem de yüksek lisans düzeyinde ekonomi ve işletme bölümlerinde matematik, istatistik ve ekonometri gibi nicel dersler vermektedir. Akademik çalışma alanı, para ekonomisi ve makroekonomik ve finansal verilerin zaman serisi analizlerini içermektedir. Çalışmaları *Journal of Banking and Finance*, *Economic Modelling*, *Journal of International Financial Markets*, *Institutions & Money*, *Pacific-Basin Finance Journal*, *Energy Policy*, *Renewable and Sustainable Energy Reviews*, *Singapore Economic Review*, *Asian Economic Journal*, *Developing Economies*, *Economic Changes and Restructuring*, *International Economic Journal*, *International Review of Economics*, *Journal of Applied Economics*, *Journal of Asia-Pacific Business*, *Journal of the Asia Pacific Economy* ve *Journal of Forecasting* gibi çeşitli uluslararası hakemli dergilerde yayımlanmıştır.

ERHAN AKKAŞ, Erhan Akkaş lisans eğitimini 2010 yılında İstanbul Üniversitesi İktisat Bölümünde tamamladıktan sonra Sussex Üniversitesi'nde Küresel Politik İktisat alanında yüksek lisans eğitimine başladı ve 2014 yılında "Ulusal Varlık Fonları ve Arap Körfez Ülkeleri: Finansallaşmanın Devlet-Toplum İlişkisi Üzerine Etkisi" başlıklı tez çalışmasıyla mezun oldu. 2015 yılında Durham Üniversitesi İslam Ekonomisi ve Finansı Merkezi'nde doktora çalışmalarına başlayan Akkaş, 2019 yılında "Bilginin İktisadi Kalkınma, Banka Performansı ve İslami Bankaların Kurumsal Olarak Ortaya Çıkışı Üzerine Etkisi" başlıklı tez çalışmasıyla eğitimini tamamladı. Tez çalışması boyunca Arap Körfez ülkelerinde araştırma projelerinde yer aldı ve halen politik iktisat, iktisadi kalkınma, İslam ekonomisi ve İslami finans üzerine çalışmalar yürütmektedir.

Allah (c.c) bu emeği İslami finansın gelişimine mütevazı bir katkı olarak kabul etsin. Sevdiklerimizi – İzza, Ashraf, İhsan, Hassan, Cyrus, Di, Archana Zahra, Fatimah – yoluna yönlendirsin. Kemâle erenlerden olsunlar. Yolculukları barış, bereket ve huzurla dolu olsun.

İÇİNDEKİLER

ŞEKİLLER LİSTESİ.....	11
TABLOLAR LİSTESİ.....	13
ÖNSÖZ.....	15
GİRİŞ.....	19
TEŞEKKÜR.....	21
Bölüm 1	
Sosyal Sermaye ve Risk Paylaşımının Önemi.....	23
Bölüm 2	
Sosyal Sermayenin Kaynağı: Allah Sevgisi ve İnsanlığın Birliği.....	39
Meta-Çerçeve ve Arketip Model.....	42
Sosyal Sermaye ve İdeal Toplum.....	44
Sosyal Sermayenin Temeli: Velayet.....	49
Sosyal Sermayenin Özü: Tevhit.....	53

Bölüm 3

Sosyal Sermaye Kaynağı:

Dayanışma, Empati, Güven ve Mülkiyet Hakları.....	57
Sosyal Dayanışma.....	57
Hüsnüzan (İyi Niyet) ve Sosyal Empati.....	62
Güvenilirlik ve Güven.....	66
Mülkiyet Haklarına Karşılıklı Saygı	75
Sonuç.....	78

Bölüm 4

Piyasa Ekonomisinde Sosyal ve Ahlaki Sermaye.....	81
Ahlaki Piyasalar ve Ekonomide Değerlerin Önemi	83
Ekonomide Değerlerin Göz Ardı Edilmesi	84
Değerlerin Ekonomideki Rolü.....	85
Piyasaların Hayırseverliği.....	88
Dinî ve Yarı-Dinî Kavramlarla Ekonomiyi Zenginleştirmek	89
İslam'da Ahlak, İktisat ve Davranış Kuralları.....	93
İslam'da Ahlak	93
İktisat.....	94
Kişi ve Toplum.....	95
İslami Piyasa.....	98
Sonuç.....	102

Bölüm 5

Finansal Eşitsizliğin Azaltılmasında Sosyal Sermayenin Gücü.....	105
Eşitsizliğin Ahlaki Sorunları.....	107
Eşitsizliğin Ahlaki Sorunlarına Ahlaki Çözümler	110
İslam'ın Kurallara Uyum ve Dağıtımsal Adalet Görüşünün Epistemolojisi	120
Finansal Eşitsizliğe Karşı Ahlaki Çözümlerden Biri olarak Sosyal Sermaye.....	127
Sonuç.....	137

Bölüm 6

Güven, Etik, Borsa ve Ekonomik Büyüme	139
Borsa Gelişiminin Belirleyicileri.....	140
Makroekonomik ve Finansal Belirleyiciler	141
Ekonominin Büyüklüğü ve Büyüme Oranı.....	141
Tasarruf ve Yatırım	142
Bankacılık Sektörü Gelişimi	142
Açıklık ve Yabancı Yatırım.....	143
Makroekonomik İstikrar.....	145
Resmî Kurumsal Belirleyiciler.....	146
Gayriresmî Kurumsal (Sosyal Sermaye) Belirleyiciler(i).....	148
Borsa Gelişiminde Sosyal Sermayenin Rolü ve Ekonomik Büyüme Bağları: Ampirik Bulgu	157
Politika Önerileri.....	159
Sosyal Sermaye-Risk Paylaşımı Endeksi.....	162
İkinci Seviye İtibarlı Araçların Oluşturulması	163
Sektör Sosyal Sermayesi ve Etik Kurulu.....	164
Sonuç.....	166

Bölüm 7

Risk Paylaşımı ve Kitle Fonlaması	167
Kitle Fonlaması Kavramı	169
Kitle Fonlamasının Faydaları.....	171
Kitle Fonlaması Modelleri.....	172
İslami Kitle Fonlaması	174
Paya Dayalı Kitle Fonlamasının Zorlukları ve Etkinleştiricileri	177
Etkinleştirici Politika ve Kapsamlı Düzenleyici Çerçeve.....	179
Toplum Katılımı	184
Girişimcilik Kültürü.....	186
Teknoloji ve (Finans ve İletişim) Altyapı(sı).....	188
Sonuç.....	188

Bölüm 8

Risk Paylaşımı ve Sosyal Etki Ortaklıkları	191
Devlet Bütçesinin Makro Piyasa Katılım Araçlarıyla Finansmanı	192
Sosyal Etki Ortaklıkları ve Girişim Vakfı Fonu ile Sosyal ve Finansal Sermayeden Yararlanma	198
SET'in Faydaları	201
SET Ekosistemi	204
SET Ekosisteminin Gelişimini Kolaylaştırma Girişimleri	207
İslami Finans ve SET	212
Vakıf ve SET	214
Sonuç	221

Bölüm 9

Kapanış Düşünceleri	223
---------------------------	-----

KAYNAKÇA	231
----------------	-----

İNDEKS	255
--------------	-----

ŞEKİLLER LİSTESİ

- Şekil 6.1 Borsa ve ekonomik büyüme arasındaki bağın şekillendirilmesinde etik davranışın rolü 160
- Şekil 6.2 Borsa ve ekonomik büyüme arasındaki bağın şekillendirilmesinde güvenilirliğin rolü 161